

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

VAR-ELY:n ajankohtaiskatsaus

Mikko Koivurinta

Rannikon kalatalousaluepäivät | 23.9.2025

Sisältö

- Aluehallintouudistus lyhyesti kalatalousyksikön näkökulmasta
- Kokemuksia käyttö- ja hoitosuunnitelmien hyväksynnästä ja toimeenpanosta
- KalL 13§ mukaiset luvat
- Kalatalouden edistämisvarat 2025
- Muut ajankohtaiset

ELY-keskukset (15 kpl) lakkaavat

- **10 elinvoimakeskusta aloittaa 1.1.2026**
 - Lakipaketti hyväksytty kesällä 2025, asetus tulossa
 - Henkilöstö n. 2100, joista ~50+ kalatalousyksiköissä
 - www.elinvoimakeskus.fi . Email -> x.x@elinvoimakeskus.fi
- **Lupa- ja valvontavirasto LVV, yksi valtakunnallinen lupa- ja valvontaviranomainen (AVI + ELYn ja Valviran valvontatehtäviä)**
- Liikenne-vastuualueen tehtäviä siirtyy Traficomiin
- Tavoitteena on luoda monialainen valtion aluehallinto, joka sujuvoittaa kansalasten ja yritysten palveluja.
- Valmistelu menossa ja jatkuu koko syksyn.
- Kalatalouspalvelut kokonaisuudessaan elinvoimakeskuksiin -> Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen Maaseutu-, kalatalous- ja ympäristöosastoon.

Elinvoimakeskukset kartalla

Kala-EVK:t

Uudenmaan elinvoimakeskus

Uusimaa
● Helsinki

Lounais-Suomen elinvoimakeskus

Varsinais-Suomi, Satakunta ja Ahvenanmaa
● Turku

Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus

Etelä-Karjala, Kymenlaakso ja Päijät-Häme
● Kouvola ● Lahti ● Lappeenranta

Sisä-Suomen elinvoimakeskus

Pirkanmaa ja Kanta-Häme
● Tampere ● Hämeenlinna

Keski-Suomen elinvoimakeskus

Keski-Suomi
● Jyväskylä

Itä-Suomen elinvoimakeskus

Etelä-Savo, Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo
● Kuopio

Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus

Etelä-Pohjanmaa
● Seinäjoki

Pohjanmaan elinvoimakeskus

Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa
● Vaasa ● Kokkola

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus

Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu
● Oulu ● Kajaani

Lapin elinvoimakeskus

Lappi
● Rovaniemi

Kokemuksia käyttö- ja hoitosuunnitelmien toimeenpanosta

- Hyväksytyjä ja lainvoimaisia 35/36 kpl.
- Etelä-Saimaan KHS palautettu ELYn käsittelyyn -> puutteellisesti määritetyt käyvät hinnat -> KalL 14 §
- KHS:n kirjattu kalastuksensääntely on saatettu voimaan erillisillä päätöksillä. Ei aina täysin siten kuin on suunnitelmaan kirjattu.
- Valtakunnalliset kalavarojen hoitosuunnitelmat tarkempaan tarkasteluun 2. kierroksella (1. tarkastelu tehty -> meritaimen Mika Sivil).
- Vaihtelevat pyyntimitat yhtenäisillä vesialueilla (kuha, Suomenlahti)

Kokemuksia käyttö- ja hoitosuunnitelmien toimeenpanosta II

- Istutuksia koskevat linjaukset toimivia
- Kalatalouden yhteistyöryhmät eivät aktiivisia
- Vaelluskalat otettu varsin hyvin huomioon monella alueella
- Käyttö- ja hoitosuunnitelmien toteutumisen seuranta ja vaikuttavuuden arviointi -> välitarkastelu. Suunnitelmien päivitys?
- Kalastuksenvalvonta, lisää koulutusta
- Yhtenäislupa-alueet vähissä etelässä
- Hyviä viestintähankkeita

KaL 13 § mukaiset päätökset

- KL 13 §:n mukaisia asioita koko Suomessa 18 kpl (VARELY 8, POSELY 7 ja LAPELY 3 kpl)
- 18 hakemusta ELYihin, 7 kpl myönteistä päätöstä, 7 kpl kielteistä, 2 kpl peruttu, 2 vireillä olevaa
- Valituksia hallinto-oikeuteen 5 kpl myönteisistä päätöksistä
- Myönteiset päätökset usein vain osittain hakemuksen mukaisia
- Todella työläitä päätöksiä.
- Tapaukset ja olosuhteet hyvin vaihtelevia
- Pykälä on paikoin myös hidastanut KHS-hyväksymisprosesseja

Kalatalouden edistäminen

ELY-keskusten vuoden 2025 hankehaun erityispainopisteinä olivat:

- Kalastusharrastuksen edistäminen ja vesille pääsyn mahdollistaminen
- Käyttö- ja hoitosuunnitelmien toimeenpano: kalatalousalueiden viestintä
- Kalakantojen ja kalastuksen seuranta- ja säätelytoimet, vaelluskalojen luontaisen elinkierron turvaaminen
- Yhtenäislupa-alueiden kehittäminen
- Kalastuksen valvonnan ja raportoinnin kehittäminen

Hankkeet v. 2025 (€)

<u>Hankeryhmät</u>	<u>Kaikki</u>	<u>Kalatalousalueet</u>
• Kalastusharrastuksen edistäminen	235 235	60 100
• Kunnostushankkeet	57 000	0
• Seuranta ja säätely	43 280	37 780
• Viestintä	97 550	32 500
• Kalastuksenvalvonta	203 010	181 010
• Yhtenäislupa-alueet	3 000	3000
• Muu	2 500	0
• Yhteensä	645 575	314 390
• Kpl	105	58

Muuta

- Kalatiestrategian valmisteluryhmä ja seurantaryhmä aloittavat pian
- NOUSU-rahoitus (erillinen esitys)
- Lohi- ja meritaimenstrategian päivitys menossa (erillinen esitys)
- Ankeriaanhoitosuunnitelman päivitys menossa (erillinen esitys)
- Kalastuslakipäivät 2.-3.12.2025 Tampereella !!

Elinkeinokalatalouden ajankohtaiset

- Hylkeiden aiheuttamien vahinkojen korvaushaku päättyi elokuun lopussa. Hakemuksia tuli noin 180 kpl. Hakemukset ovat nyt käsittelyssä.
- Seuraava määräaikainen haku on ”Kalasatamat ja purkupaikat”. Alustava aikataulu haun avaamiselle on tämän vuoden puolella, loka-marraskuussa. Haettavana on 1 M€.
- Kevään määräaikaiset haut. Haussa avataan kuusi toimenpidettä, joista mm. menekin-edistämiseen ohjataan 500 000 euroa. Kalataloudellisiin kunnostuksiin ohjataan 300 000 euroa. Hakujen arviointikriteerit selviävät lähempänä avaamisajankohtaa.
- Perämeren maivankalastuksen valvonta alkanut.
- Vuoden 2026 kiintiöhaku avataan (silakka, kilohaili, lohi), silakan rysäkalastuksesta kalastajakohtaiset kiintiöt ovat poistumassa.

